

Pieņemts spriedums lietā par patērētāja kreditēšanas noteikumiem

Satversmes tiesa ir pieņēmusi spriedumu lietā Nr. 2010-49-03 „Par Ministru kabineta 2008. gada 25. augusta noteikumu Nr. 692 “Noteikumi par patērētāja kreditēšanas līgumu” 30. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 64. un 105. pantam”.

Satversmes 64. pants noteic, ka likumdošanas tiesības pieder Saeimai, kā arī tautai Satversmē paredzētā kārtībā un apmēros, bet Satversmes 105. pants nodrošina tiesības uz īpašumu.

Apstrīdētā norma noteica, ka kredīta devējam (kredītiestādei) nav tiesību prasīt kompensāciju no patērētāja par kredīta saistību pildīšanu pirms noteiktā termiņa. Norma noteica, ka šādā gadījumā kredīta devējs var prasīt no patērētāja tikai samērīgu maksu par administratīvajiem izdevumiem, ja tādi rodas. Apstrīdētā norma zaudēja spēku šā gada 6. janvārī. Šobrīd spēkā esošie noteikumi ir kredīta devējam labvēlīgāki, proti, tie paredz, ka kredīta devējam ir tiesības saņemt godīgu un objektīvi pamatotu kompensāciju par iespējamām izmaksām, kas tieši saistītas ar kredīta atmaksu pirms termiņa. Tomēr šīs kompensācijas apmērs ir ierobežots.

Lieta ierosināta pēc Administratīvās rajona tiesas pieteikuma. Tiesa izskatīja administratīvo lietu, kurā viena no pusēm bija kredītiestāde, kurai tikai piemērota apstrīdētā norma. Administratīvā rajona tiesa norādīja, ka apstrīdētā norma esot pieņemta, pārkāpjot Patērētāju tiesību aizsardzības likumā ietvertu pilnvarojumu, turklāt tā nesamērīgi ierobežojot kredīta devēja īpašuma tiesības.

Satversmes tiesa atzina, ka apstrīdētās normas mērķis ir patērētāju kā kredītlīguma vājākās puses tiesību aizsardzība. Likumā ietvertais pilnvarojums ir noteikt kopējo kredīta izmaksu taisnīgu samazināšanu patērētāja interesēs. Šāds pilnvarojums ir pietiekami skaidrs un Ministru kabinets to nav pārkāpis, tādējādi norma atbilst Satversmes 64. pantam.

Tiesa atzina, ka norma atbilst arī Satversmes 105. pantam, jo kredīta devēju īpašuma tiesību ierobežojums ir samērīgs. Gadījumos, kad patērētājs izpilda saistības pirms kredīta līgumā noteiktā termiņa, kredīta devējam atmaksāto summu ir iespējams ieguldīt peļņas

gūšanai. Atkarībā no ieguldījuma nosacījumiem un tirgus situācijas kredīta devējs nākotnē var ciest zaudējumus vai arī gūt peļņu, proti, kredīta devējs uzņemas komercrisku.

Satversmes tiesas spriedums ir galīgs un nepārsūdzams. Tas stāsies spēkā dienā, kad tiks publicēts laikrakstā "Latvijas Vēstnesis". Sprieduma teksts ir pieejams arī Satversmes tiesas mājas lapā: <http://www.satv.tiesa.gov.lv>.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Satversmes tiesa
tiesa@satv.tiesa.gov.lv
67210274